

Anonimizirana verzija

Prijevod

C-351/21 - 1

Predmet C-351/21

Zahtjev za prethodnu odluku

Datum podnošenja:

4. lipnja 2021.

Sud koji je uputio zahtjev:

Justice de paix du canton de Forest (Belgija)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

13. travnja 2021.

Tužitelj:

ZG

Tuženik:

Beobank SA

Justice de paix du canton de Forest (Mirovni sud u kantonu Forest, Belgija)

PRESUDA

Juge de paix (mirovni sudac, Belgija) donosi sljedeću presudu u predmetu:

– **ZG**, [omissis]

[omissis] [osobni podaci tužitelja i njegova odvjetnika]

tužitelj

– **Société anonyme BEOBANK**, ranije CITIBANK BELGIUM SA [omissis]
[osobni podaci tuženika i njegova odvjetnika]

tuženik

[omissis]

[Okolnosti postupka]

Obrazloženje

Zahtjev koji je podnio ZG odnosi se na nalaganje društvu BEOBANK da plati iznos od 1984 eura koji predstavlja dvostruku „neodobrenu” transakciju s njegove debitne kartice.

ZG, belgijski rezident, ima bankovni račun kod društva BEOBANK u Belgiji u okviru kojeg raspolaže debitnom karticom.

U noći s 20. na 21. travnja 2017. ZG se nalazio se u Valenciji u Španjolskoj.

Nakon što je na mobilnom terminalu izvršio prvu isplatu od 100 eura (0:35 h) svojom debitnom karticom, u objektu koji je okvalificirao kao diskoteku, a koji društvo BEOBANK kvalificira kao „javnu kuću”, druga dva plaćanja izvršena su istom debitnom karticom na istom terminalu u iznosima od 991 euro (1:35 h) i 993 eura (2:06 h). Treća transakcija za iznos od 994 eura je inicirana, ali ju je banka odbila (2:35 h).

ZG objašnjava da se više ne sjeća što se dogodilo nakon što je popio pokoje piće u objektu.

ZG je 23. travnja 2017. blokirao svoju karticu pri CARDSTOP-u (Služba za blokiranje kartica, Belgija).

ZG je 29. travnja 2017. briselskoj policiji prijavio krađu svoje bankovne kartice i njezinu zlouporabu.

Osim naknade štete (500 eura), ZG zahtijeva povrat iznosa druge i treće transakcije za koje smatra da su „neodobrene” u skladu s člankom VII.35 Code de droit économique belge (belgijski Zakonik o gospodarskom pravu), u verziji koja je tada bila primjenjiva. Društvo BEOBANK odbija vratiti te iznose smatrajući da su te transakcije bile odobrene ili da je ZG u najmanju ruku postupao s krajnjom nepažnjom.

Među strankama je osobito sporno to u kojoj vrsti objekta je bio ZG i je li bio žrtva prijevare koja je omogućena posredstvom droge ili je bio u javnoj kući gdje je mogao dobiti seksualne usluge.

Važno je činjenično pitanje tko je primio različite isplate. Obično prijevara koju provodi treća osoba pomoću debitne kartice žrtve prevarantu omogućuje da provede kupnje ili podigne gotovinu. Međutim, u ovom je slučaju ta treća osoba prijevarom primila uplatu na bankovni račun, ako vjerujemo verziji činjeničnog stanja ZG-a.

Čini se da je društvo BEOBANK tek nakon zahtjeva pravnog savjetnika osobe ZG navelo referentni broj terminala i njegovu geolokaciju a pritom je identitet primatelja plaćanja navelo samo naznakom „COM SU VALENCIA ESP”.

Ročište za raspravu je odgođeno kako bi se društvu BEOBANK omogućilo da iznese pojašnjenja, bez daljnjih rezultata.

Društvo BEOBANK objašnjava da nije primilo dodatno pojašnjenje od društva AȦOS, upravitelja terminala. Španjolska banka SABADELL je ta koja odbija priopćiti identifikacijske podatke dotičnog trgovca.

Međutim, člankom VII.18 belgijskog Zakonika o gospodarskom pravu, u verziji koja je bila primjenjiva 2017., određuje se:

„Nakon što je račun platitelja terećen za iznos pojedinačne platne transakcije [...] pružatelj platnih usluga platitelja pruža platitelju, bez odgode [...], sljedeće informacije:

1. referencu koja platitelju omogućuje identifikaciju platne transakcije te, prema potrebi, **informacije povezane s primateljem plaćanja;**

[...]

Postavlja se pitanje koji je opseg obveze pružatelja usluga u vezi s informacijama povezanim s primateljem plaćanja. Ako društvo BEOBANK nije ispunilo svoju obvezu, sud iz toga može izvesti zaključak u pogledu njegove obveze povrata iznosa spornih transakcija i/ili zahtjeva za naknadu štete u odnosu na gubitak prilike za povrat sredstava od treće osobe.

Stranke u postupku ne osporavaju da se članak VII.18 belgijskog Zakonika o gospodarskom pravu primjenjuje na činjenično stanje.

Tom se odredbom u belgijsko pravo prenosi članak 38. Direktive 2007/64/EZ.

Stranka BEOBANK tvrdi da joj se tom odredbom samo nalaže obveza u pogledu sredstava, koja joj samo nalaže da pruži informacije koje joj njezin korespondent želi proslijediti, pri čemu ona prepušta potrošaču, da se obrati navedenom korespondentu ako su informacije nedostatne. U ovom slučaju društvo BEOBANK poziva juge de paix (mirovni sudac) da španjolskoj banci, po potrebi, „izda sudski poziv” da podnese dokumente na temelju kojih može utvrditi tko je primatelj plaćanja kod te transakcije. U nedostatku zadovoljavajućeg odgovora trebalo bi u okviru molbe za pravnu pomoć odrediti istragu radi saslušanja tijela društva SABADELL (španjolska banka kod koje je račun otvoren). Kako bi potkrijepilo svoje stajalište društvo BEOBANK poziva se na riječi „prema potrebi” koje se nalaze u tekstu direktive.

ZG pak smatra da društvo BEOBANK ima obvezu rezultata i da mora snositi posljedice toga da njegov španjolski korespondent nije priopćio podatke.

Ni jedna ni druga stranka ne podupire svoje argumente upućivanjem na doktrinu ili na sudsku praksu.

Juge de paix (mirovni sudac) nije našao ni pravne tekstove u vezi s tim pitanjem.

Na temelju članka 267. drugog stavka Ugovora o funkcioniranju Europske unije (u daljnjem tekstu: UFEU), sudovi država članica mogu uputiti Sudu Europske unije pitanje koje se odnosi na tumačenje prava Unije ako smatraju da je odluka Suda o tom pitanju potrebna da bi mogli donijeti presudu. To je upućivanje posebno korisno ako se čini da postojeća sudska praksa ne daje potrebno pojašnjenje.

U ovom je slučaju odlučujuće pitanje ima li bankarska ustanova u vezi s informacijama povezanim s primateljem plaćanja obvezu u pogledu sredstava ili obvezu rezultata. Isto tako, opseg tih informacija također je važan, a osobito u pogledu toga trebaju li se te informacije odnositi barem na podatke na temelju kojih je moguće identificirati (fizičku ili pravnu) osobu koja je primila uplatu. Osim toga, transakcija koju ocjenjuje sud vrlo je uobičajena (elektroničko plaćanje debitnom karticom) te se ujednačena primjena u različitim državama Unije čini nužnom kako bi se zajamčila djelotvornost odluke.

Stoga je potrebno Sudu Europske unije postaviti sljedeća pitanja: [omissis]

[omissis]

[Pitanja navedena u izreci]

Odluka

Nalaže se slanje spisa postupka Sudu Europske unije radi upućivanja sljedećih prethodnih pitanja:

1. Ima li pružatelj usluga u skladu s člankom 38. stavkom 1. točkom (a) Direktive 2007/64/EZ u vezi s pružanjem „informacija povezanih s primateljem plaćanja” obvezu u pogledu sredstava ili obvezu rezultata?
2. Obuhvaćaju li „informacije povezane s primateljem plaćanja” navedene u toj odredbi informacije na temelju kojih je moguće identificirati fizičku ili pravnu osobu koja je primila uplatu?

[omissis] [završne postupovne napomene i potpisi]